

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Kováčovej a členiek senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a JUDr. Aleny Poláčkovej, PhD., v právnej veci žalobcu: **Ing. I. H.**, zastúpený *Advokátskou kanceláriou JUDr. P. K., JUDr. A. S., s.r.o.*, proti žalovanému: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky**, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KM-111/PK-2007 zo dňa 14. augusta 2007, konajúc o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 1 S 279/2007-48 zo dňa 20. novembra 2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 1 S 279/2007-48 zo dňa 20. novembra 2008 **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom č.k. 1 S 279/2007-48 zo dňa 20. novembra 2008 podľa ustanovenia § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku zamietol žalobu žalobcu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KM-111/PK-2007 zo dňa 14. augusta 2007, ktorým bol zamietnutý návrh na obnovu konania č. SPC-221/1-2007 zo dňa 15. mája 2007 a napadnuté rozhodnutie bolo potvrdené.

Krajský súd uviedol, že žalobca bol personálnym rozkazom ministra vnútra Slovenskej republiky č. 569 zo dňa 30. decembra 2004 podľa ustanovenia § 192

ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z.z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 73/1998 Z.z.) prepustený zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru, pretože svojím konaním zvlášť hrubým spôsobom porušil služobnú prisahu s tým, že jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby. Služobnú povinnosť zvlášť hrubo porušil tým, že riadne nevykonával štátnu službu, keď počas jej výkonu žiadal od iného úplatok za to, že nebude zákonným spôsobom riešená vec, podozrenie zo spáchanie trestnej činnosti, a tento úplatok vo výške 60 000 Sk dňa 20. decembra 2004 od tejto osoby skutočne aj prijal. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 21. januára 2005.

Rozsudkom Špeciálneho súdu v Pezinku č.k. PK-2 Tš 6/2005-616 zo dňa 21. júna 2006 bol žalobca oslobodený spod obžaloby prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sp. zn. VII Gv 215/04 pre skutok právne kvalifikovaný ako trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona v jednočinnom súbehu s trestným činom prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody podľa § 160a ods. 1, ods. 2 Trestného zákona.

Krajský súd sa stotožnil s názorom žalovaného, že obnovou konania sa odstraňujú alebo naprávajú skutkové omyly, nedostatky v skutkovom zistení. Povolenie obnovy konania v zmysle ustanovenia § 245 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z.z. vyžaduje dodatočné zistenie mimoriadne závažných okolností, ktoré odôvodňujú podstatne priaznivejšie rozhodnutie v prospech žalobcu. Za tieto okolnosti však nemožno považovať oslobodzujúci rozsudok Špeciálneho súdu v Pezinku č.k. PK-2 Tš 6/2005-616 zo dňa 21. júna 2006. Napriek tomu, že konanie žalobcu, pre ktoré bol prepustený zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru, nie je trestným činom, je naďalej takým konaním, ktorým je uvedené prepustenie odôvodnené. Porušenie služobnej prisahy alebo služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom samo osebe nevyžaduje, aby sa policajt dopustil konkrétneho trestného činu. Krajský súd poukázal na skutočnosť, že dôvodom na prepustenie žalobcu zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru bolo to, že zvlášť hrubým spôsobom porušil služobnú prisahu a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby. Pre konanie o prepustení žalobcu zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru nie je podstatné, či v danom prípade štátny orgán (zastúpený príslušníkmi Policajného zboru) v pozícii agentov vyvinuli aktívne úsilie voči nemu ako verejnému činiteľovi za tým účelom, aby spáchal trestný čin, ale to, že žalobca si preukázateľne a pritom protiprávne vyžiadal úplatok za to, že pridelené oznámenie o podozrení zo spáchania trestného činu

podvodu ako príslušník Policajného zboru ukončí v prospech podozrivého bez ďalšieho vyšetrovania ako aj to, že následne dňa 2. decembra 2004 sumu vo výške 60 000 Sk, na ktorú nemal žiadny právny nárok, skutočne prevzal. Skutok, ktorý bol dôvodom prepustenia žalobcu zo služobného pomeru sa stal, pričom preukázateľne bolo zistené, že sa ho dopustil žalobca.

Okolnosti uvádzané žalobcom podľa názoru krajského súdu nie sú novými skutočnosťami v zmysle ustanovenia § 245 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z.z. a ani neumožnili priaznivejšie rozhodnutie v jeho prospech. Žalobca, ktorý poukazuje na rozsudok Špeciálneho súdu v Pezinku v čase uskutočňovania konania o jeho prepustení neexistoval, preto nemohol byť spôsobilým dôvodom na obnovu konania. Oslobodzujúcim rozsudkom Špeciálneho súdu v Pezinku bola vyriešená len otázka trestnoprávnej zodpovednosti žalobcu.

Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom navrhol rozsudok krajského súdu zmeniť, rozhodnutie žalovaného zrušiť a vec vrátiť žalovanému na ďalšie konanie. Poukázal na to, že jedinými dôkazmi slúžiacimi na prepustenie žalobcu zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru boli dôkazy obsiahnuté v trestnom spise, tak ako to vyplýva z personálneho rozkazu č. 569 zo dňa 30. decembra 2004. Dôvody oslobodzujúceho rozsudku Špeciálneho súdu v Pezinku preukazujú, že dôkazy v rámci personálneho konania, ktoré boli použité pri jeho prepúšťaní zo služobného pomeru, boli nezákonnými dôkazmi, nakoľko to boli len dôkazy z trestného spisu. Žalobca nemohol v rámci personálneho konania preukazovať relevantnými dôkazmi nezákonnosť, lebo nedisponoval dôkazom, ktorý by hovoril o tom, že žalovaný získaval dôkazy v jeho neprospech nezákonne. Napokon, v čase doručovania personálneho rozkazu bol vo väzbe, bola mu odňatá možnosť navrhovať dôkazy na preukázanie svojich tvrdení a v návrhu na prepustenie zo služobného pomeru uviedol, že celá vec je v šetrení. Žalobca sa pritom stotožnil s názorom krajského súdu, že samotný oslobodzujúci rozsudok v trestnom konaní nie je dôvodom, pre ktorý by nemal byť prepustený zo služobného pomeru, keďže takýto skutok nebol posudzovaný ako trestný čin; na druhej strane však poukázal na závery tohto rozsudku, ktorými preukazuje nezákonnosť dôkazov použitých v personálnom konaní. Podľa názoru žalobcu ide o nové skutočnosti, ktoré existovali v čase uskutočňovania pôvodného konania, ale žalobca ich bez svojej viny nemohol použiť, nakoľko ich nemohol relevantným spôsobom preukázať. V čase prepustenia žalobcu zo služobného pomeru neboli splnené podmienky na jeho prepustenie, nakoľko správnym orgánom nebol nepochybne preukázaný dôvod na jeho prepustenie.

Žalobca v odvolaní poukázal aj na časť odôvodnenia rozsudku Špeciálneho súdu v Pezinku č.k. PK-2 Tš 6/2005-616 zo dňa 21. júna 2006, podľa ktorého skutok žalobcu nie je trestným činom a neprichádza do úvahy ani postúpenie veci inému orgánu na prejednanie priestupku, iného správneho deliktu, disciplinárneho previnenia alebo kárneho previnenia, o ktorých je tento orgán príslušný rozhodovať. Štátny orgán zastúpený svojimi príslušníkmi – policajtmí Policajného zboru v pozícii agentov – vyvinul aktívne úsilie voči žalobcovi (obžalovanému v trestnom konaní) ako verejnému činiteľovi za účelom toho, aby žalobca (obžalovaný) spáchal niektorý z trestných činov korupcie.

Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení navrhol rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť. Podľa názoru žalovaného sa krajský súd vysporiadal so všetkými relevantnými námietkami žalobcu, rozsudok krajského súdu bol vydaný v súlade so zákonom. Obnova správneho konania je inštitútom na odstraňovanie skutkových väd. Predpokladom jeho uplatnenia je objavenie nových skutočností, ktoré existovali v čase uskutočňovania pôvodného konania, ale účastník ich bez svojej viny nemohol použiť a ktoré preukazujú, že skutočný stav veci nebol zistený dostatočne alebo neboli dodržané podmienky konania, ktorých nedodržanie vzbudzuje vážne pochybnosti o skutkových zisteniach. Neprichádza do úvahy, aby súd zákonnosť napadnutého rozhodnutia posudzoval cez rozhodnutia orgánov činných v trestnom konaní, resp. cez dôvody takéhoto rozhodnutia, ktoré sú výsledkom voľného hodnotenia dôkazov. V konaní o prepustení policajta zo služobného pomeru za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočný stav veci, a ktoré sú v súlade s právnymi predpismi. Konanie o prepustení policajta zo služobného pomeru nemožno umelo spájať s trestným konaním. To, či žalobca svojím protiprávnym konaním naplnil aj niektorý zo znakov skutkovej podstaty trestného činu uvedeného v Trestnom zákone, je v kompetencii orgánov činných v trestnom konaní, ktoré vykonávajú úkony potrebné k zisteniu, či skutok je trestným činom, či ho spáchal obvinený, mieru jeho zavinenia a pod. Otázka trestnoprávnej zodpovednosti nie je zhodná so skutočnosťami, ktoré tvoria podklad pre prijaté personálne opatrenie a toto personálne opatrenie nie je závislé na rozhodnutí orgánov činných v trestnom konaní; v tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Sž 185/00, 5 Sž 104/02, Sž-o-NS 31/03. Nadriadený je viazaný len rozhodnutím príslušných orgánov o tom, či bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt a kto ho spáchal.

Žalovaný poukázal na rozsudok Špeciálneho súdu v Pezinku č.k. PK 2 Tš 6/2005-616 zo dňa 21. júna 2006), z ktorého vyplýva, že skutok sa stal a mal za preukázané, že žalobca konal v rozpore s ustanoveniami zákona č. 171/1993 Z.z.

o Policajnom zbore ako aj s nariadením ministra vnútra Slovenskej republiky č. 23/2000, ustanoveniami zákona č. 73/1998 Z.z. (strana 14 a 18 rozsudku Špeciálneho súdu v Pezinku).

Žalovaný zdôraznil, že personálnym rozkazom ministra vnútra Slovenskej republiky č. 569 zo dňa 30. decembra 2004 nebola žalobcovi vyslovená vina zo spáchania trestného činu, ale bolo rozhodnuté o jeho prepustení zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru. V samostatnom personálnom konaní bolo žalobcovi v súlade s § 238 ods. 3 zákona č. 73/1998 Z.z. umožnené navrhovať na podporu jeho tvrdení dôkazy, čo však žaloba nevyužil (uviedol, že vec nie je ukončená a doriešená). Žalobca proti personálnemu rozkazu nepodal ani rozklad.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ustanovenia § 250ja ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku rozsudkom, ktorý verejne vyhlásil dňa 27. januára 2010 (§ 156 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku). Deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.supcourt.gov.sk (§ 156 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).

V predmetnej právnej veci ide o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného, ktorým bol zamietnutý návrh žalobcu na obnovu správneho konania. Aj keď rozhodnutie správneho orgánu vykazuje navonok znaky rozhodnutia procesnej povahy, v skutočnosti môže implikovať aj hmotnoprávne aspekty. Pre posúdenie podmienok súdneho prieskumu orgánu verejnej správy podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku je určujúce to, či takéto rozhodnutie je spôsobilé zasiahnuť do právnej sféry fyzickej alebo právnickej osoby; k takémuto zásahu môže prísť aj rozhodnutím procesnej povahy, ktoré je spojené s hmotnoprávnymi účinkami. Na základe toho je rozhodnutie správneho orgánu o zamietnutí návrhu na obnovu správneho konania spôsobilým predmetom súdneho preskúmacieho konania podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku.

Obnova konania je inštitút, ktorým sa odstraňujú skutkové omyly, nedostatky v skutkovom stave pre nevykonanie dôkazov. Jej účelom je okrem uvedeného odstránenia skutkových nedostatkov aj vydanie nového meritórneho rozhodnutia. Zákon č. 73/1998 Z.z. (v porovnaní so Správnym poriadkom) zužuje dôvody, pre ktoré možno podať návrh na obnovu konania. V zmysle ustanovenia § 245 ods. 1

zákona č. 73/1998 Z.z. jediným dôvodom na obnovu konania je skutočnosť, že sa dodatočne zistia nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli policajtovi alebo nadriadenému bez jeho viny v čase konania známe a nemohol ich uplatniť a ktoré mohli mať podstatný vplyv na rozhodnutie. Z uvedeného vyplýva, že každá nová skutočnosť je v určitom vzťahu k predchádzajúcej skutočnosti, inými slovami podmienku „novosti“ skutočností alebo dôkazov je nevyhnutné skúmať len vo vzťahu k skutočnostiam a dôkazom relevantným pre pôvodné (právoplatné) rozhodnutie. V pôvodnom konaní bolo relevantnou skutočnosťou pre prepustenie žalobcu zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru to, že žalobca dňa 1. decembra 2004 počas výkonu štátnej služby po tom, ako mu bola nadriadeným pridelená vec oznámenia o podozrení zo spáchania trestného činu podvodu spáchaného podozrivým J. M. v priebehu vyťažovania podozrivého tomuto radil, ako vec neriešiť zákonným spôsobom, ale ukončiť ju bez ďalšej realizácie a vyšetrovania. V dôsledku toho si dal sľúbiť úplatok vo výške cca 50 000 Sk za to, že pridelené oznámenie ukončí v jeho prospech bez ďalšieho vyšetrovania. Žalobca následne J. M. dňa 2. decembra 2004 telefonicky vyzval na osobné stretnutie v pizzerii, na ktorom od neho v ten istý deň prevzal úplatok vo výške 60 000 Sk, po čom bol zadržaný príslušníkmi Policajného zboru.

Skutočnosť, že sa uvedený skutok stal, bola v pôvodnom personálnom konaní preukázaná vlastným šetrením nadriadeného, časťou vyšetrovacieho spisu Úradu boja proti korupcii Prezídia Policajného zboru (ČVS: X.) – výpoveď svedka M. N., časť výpovede svedka – agenta.

Skutočnosť, že sa skutok stal, nespochybnil ani rozsudok Špeciálneho súdu v Pezinku č.k. PK-2 Tš 6/2005-616 zo dňa 21. júna 2006, ktorý žalobca pokladá za dôvod obnovy personálneho konania. Na strane 14, prvý odsek, rozsudku Špeciálneho súdu sa uvádza, že súd rešpektujúc zásadu zakotvenú v § 2 ods. 6 Trestného poriadku vyhodnotil dôkazy, o vierohodnosti ktorých nemal pochybnosti, a dospel k záveru, že sa skutok tvoriaci predmet obžaloby stal. Špeciálny súd mal za preukázané, že obžalovaný (v tomto konaní žalobca) pri výkone svojej činnosti dňa 1. decembra 2004 na svojom pracovisku pri vyťažovaní agenta vystupujúceho v úlohe podozrivého, pod legendou s krycím menom X.Y., konal v rozpore s ustanoveniami zákona č. 171/1993 Z.z. o Policajnom zbore, nariadením ministra vnútra Slovenskej republiky č. 23 z 15. júna 2000, ustanoveniami zákona č. 73/1998 Z.z., vyslovil súhlas s ponúknutou odmenou 50 000 Sk za to, že vec ukončí bez realizácie, teda bez podania návrhu vyšetrovateľovi a pritom M. radil, ako má v dohodnutom smere postupovať a dňa 2. decembra 2004 telefonicky vyvolal M. na osobné stretnutie, pričom chcel, aby mu tento priniesol 50 000 Sk. Následne v tento deň o 17.15 hod. v pizzerii prevzal od agenta 60 000 Sk. Rovnako na stranách 16

a 18 rozsudku špeciálny súd uvádza, že mal za preukázané, že skutok (skutkový dej), ktorý tvorí základ obžaloby, sa skutočne stal. Bola preukázaná podstata skutku, ale dokázaný skutok nenapĺňa všetky objektívne a subjektívne znaky skutkovej podstaty trestného činu.

Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že skutočnosti v pôvodnom, právoplatne skončenom personálnom konaní, a „nové“ skutočnosti, na ktoré poukazuje žalobca v dôvodoch na obnovu konania, sú totožné. Nejde preto o spôsobilý dôvod na obnovu konania v zmysle ustanovenia § 245 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z.z. Žalovaný postupoval správne, keď obnovu konania nepovolil.

Pri prepustení policajta zo služobného pomeru podľa ustanovenia § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z.z. pre porušenie služobnej prísahy alebo služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom (za súčasného splnenia ďalšej podmienky, že ponechanie policajta v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby) ide o najprísnejšiu sankciu, ktorú nie je možné stotožňovať s trestnoprávnou zodpovednosťou policajta. Porušenie služobnej prísahy alebo služobnej povinnosti nemusí dosahovať intenzitu trestného činu. Dôvody prepustenia podľa § 192 ods. 1 písm. e/ citovaného zákona musia byť dané v okamihu prepustenia bez ohľadu na možný, budúci výsledok trestného konania; personálne konanie prebieha nezávisle od trestného konania. Administratívne (správne) konanie sa od trestného procesného práva odlišuje okrem iného aj väčšou neformálnosťou procesu a podstatne voľnejšou procesnou úpravou dokazovania. V správnom konaní možno použiť ako listinné dôkazy tiež výpovede svedkov z vyšetrovacieho spisu, a to pred tým, než došlo k právoplatnému odsúdeniu pre trestný čin, prípadne oslobodeniu spod obžaloby. V konaní o prepustení policajta zo služobného pomeru sa nerieši trestná zodpovednosť policajta. Otázka viny zo spáchania trestného činu nie je predbežnou otázkou, od vyriešenia ktorej závisí rozhodnutie o prepustení policajta z dôvodu uvedeného v ustanovení § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z.z. Súčasne vedené trestné konanie voči policajtovi nemá vplyv na priebeh personálneho konania. Oprávnený orgán nie je povinný prerušiť konanie, vyčkať na rozhodnutie o tejto otázke orgánmi na to príslušnými. Zákon takýto postup ani nepredpokladá, čo vyplýva z toho, že striktne stanovil krátke lehoty na uplatnenie prepúšťacieho dôvodu, a pritom ide o alternatívu (súbeh trestného a personálneho konania), s ktorou možno bežne rátať. Právoplatné odsúdenie pre úmyselný trestný čin alebo trestný čin na nepodmienečný trest odňatia slobody je iným dôvodom na prepustenie zo služobného pomeru, a to podľa § 192 ods. 1 písm. f/ zákona č. 73/1998 Z.z., ktorý dôvod nemožno zamieňať s prepustením zo služobného pomeru podľa § 192 ods. 1 písm. e/ uvedeného zákona.

Na základe uvedených skutočností Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že Krajský súd v Bratislave postupoval správne, jeho rozhodnutie je v súlade so zákonom č. 73/1998 Z.z., Občianskym súdnym poriadkom, a preto jeho rozsudok č.k. 1 S 279/2007-48 zo dňa 20.novembra 2008 ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku).

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa ustanovenia § 224 ods. 1 v spojení s § 250k ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, keď neúspešnému žalobcovi náhradu trov konania nepriznal a žalovanému v tomto konaní náhrada trov konania neprináleží.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave dňa 27. januára 2010

JUDr. Elena Kováčová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Nikoleta Adamovičová